

Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (1923 - 1940)

1. Müdür, bundan sonra arazi sahiplerini teker teker davet etti. Tercümanını yanına alıp ağaların oturma odalarına gitti. Hemen hepsine şöyle söyledi:

– Ben bu Lokman köyünü çok beğendim. Belki de ço-
luğumu çocuğumu alıp buraya yerleşmek de mümkün
olur. Hele sizden çok memnunum, nerede Avrupa'nın o
dalavereci insanları? Ben burada kendimi emniyet içinde
görüyorum, bana biraz tarla satmaz mısınız?..

– Satarız. Ama, dönümü elli liradan aşağı idare etmez.
Başka türlü veremeyiz.

**Aşağıdakilerden hangisi bu metnin olay örgüsü için-
de yer almaz?**

- A) Müdürün, arazi sahipleriyle görüşmesi
- B) Müdürün, köye yerleşebileceğini söylemesi
- C) Müdürün, köyün arazi sahiplerini davet etmesi
- D) Köydeki toprak sahiplerinin müdüre arazi satmaları
- E) Müdürün, köylülerden kendisine arazi satmasını iste-
mesi

2. I. Soğuktan mı titriyordum yoksa heyecandan, üzüntü-
den mi, bilmem. Havuzun suyu bulanık. Kapının saat-
leri 12'yi geçmiş. Kanepelerde kimseler yok. Tramvay
ne fena gıcırdadı! Tramvaydaki adam bir tanıdık mıy-
dı acaba? Ne diye dönüp baktı? Kimseler âşık değil
mi bu şehirde? Kimseler, bir meydanın kanepesinde
kimseyi beklemeyecek mi, yüzünü bir dakika görmek
için kimsenin?

II. Sait Faik güçlü bir gözlemci olmakla birlikte daha çok,
öznel bir sanatçıdır. Gördüklerini kendine indirgemek-
tedir. Bu yüzden olaylar onda ancak birtakım izlenim-
lerle önem kazanır. Hikâyecide güçlü olan yan işte bu
izlenimler, duygular ve onların uyandırdığı çağrışımlar-
dır.

**Bir hikâye metni ve yazarı hakkında verilen bu parça-
lardan yola çıkılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisi
yapılabilir?**

- A) Edebî metinlerdeki başarı yazarların dili kullanma ye-
teneğine bağlıdır.
- B) Yazarlar yaşadıkları dönemlerin sosyal ve kültürel ha-
yatından uzaktır.
- C) Her edebî eser, yazarının hayata bakış açısından,
gözlemlerinden izler taşır.
- D) Yazarlar etkilendikleri sanat akımına uygun eserler
verirler.
- E) Edebî metinlerde metnin yazarıyla devrin tarihî olay-
ları arasında bir ilişki vardır.

3. Hacer toprakla oynayan parmağını eteğine silerek önce
bana, sonra ileriye, boşluğa baktı. Ben gözlerimi onun
yandan görünen yüzüne dikmişim. Hâlâ bakışının tesiri
altındaydım. İnsan ruhlarının ince ve derin kıvrımlarını bü-
tün karmakarışıklığı ile anlayan ve şaşılacak bir kolaylıkla
anlatan bu genç Yörük kızı sanki birdenbire büyüymüştü.
Gözlerini çevirmiş, aşağıya, yeni yeşeren ağaçları, taze
ekinleri, koyu yapraklı zeytinleri, yer yer görünüp tekrar
kaybolan dereleri ile pırıl pırıl yanan ovaya bakıyordu.

**Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimle-
rinden hangileri kullanılmıştır?**

- A) Öyküleyici-betimleyici
- B) Açıklayıcı-tartışmacı
- C) Mizahi-epik
- D) Lirik-fantastik
- E) Öğretici-kanıtlayıcı

4. Kadın yaklaşıncâ hâlâ şaşkın şaşkın gülümseyen oğlunu
bileğinden yakaladı:

– Bu ne hâl? Kimlerle konuşuyorsun?

Ve öteki elindeki şemsiyeyi, elini arkadaşının avucunda
bırakan küçük satıcının omzuna vurdu. Sonra haykırdı:

– Pis, baksana, senin konuşabileceğin insan mı bu?

Çocukların kolları birbirinden ayrılıp aşağı sallanıverdi.
Küçük satıcının gözleri kolunun acısından yaşla dolmuş-
tu. Arkadaşının gözündeki yaşları gören çocuk, henüz bir-
çok şeyi öğrenmediği için ruhundan fıskıran bir isyanla:

– Anneciğim, o benim mektep arkadaşım!

Kadın, yüzü kıpkırmızı kesilerek oğlunun sözünü kesti:

– Ben yarın mektebinize de telefon edeceğim. Sana ken-
di seviyende olmayanlarla arkadaşlık etmeyi gösteririm!

Oğlunu kolundan çekti. Geride kalan küçük satıcı ile ana-
sına, yerin dibine geçirmek ister gibi tahkir edici ve ezici
bakışlar atarak yürümeye başladı.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki kahramanların
özelliklerinden biri değildir?**

- A) Üzgün
- B) Öfkeli
- C) Tehditkâr
- D) Kendini beğenmiş
- E) Kıskaç

Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (1923 - 1940)

5. Aşağıdaki parçaların hangisi ilahi bakış açısıyla kaleme alınmıştır?

- A) İçimde yıllardan beri duymadığım bir heyecan var. Size bu mektubu atacağım. Biz kırk sene evvel de böyle mektup atardık.
- B) Küçük Hasan bir şeyler mırıldandı. Sonra güğümünü alarak istasyon duvarının kar tutmayan bir kenarına çömeldi. Kar, adamakıllı serpiştirmeye başlamıştı.
- C) Kesik kesik öksürmeye başladı. Çatlak elleriyle gözlerini silerek dizlerinin üstüne yuvarlandı. Kalktı fakat beş altı adım sonra tekrar düştü.
- D) Abim sabahları okula gidiyor, öğlenden sonra da babamın yanına uğrayıp akşama birlikte dönüyorlardı eve. Babamla abim gittikten sonra komşu kadınlar geliyorlardı bazen.
- E) Hayvan sesleri daha yakınlaşmış, yolun ilerisinde, karların arasında, birtakım karaltılar belirip tekrar kaybolmaya başlamıştı. Dizlerinin artık kendisini taşıyamayacağını hissetti.

6. Bu ovadaki ağaçlı, kül yığınınına benzeyen köylerde insanlar parça parça elleri, yanık derili yüzleri, kenarları çok kırışık gözleriyle çalışarak inatçı topraktan bir lokma ekmek söküp almaya uğraşırlar. Dedemköy, kanalın yakınıdadır. Yalnız, sular Beyşehir Gölü'nden gelinceye kadar öyle azalır ki değil dönüm dönüm tarlaları, üç karışık bir bostanı bile doyuramaz. Yağmur yıllarında gülen yüzler, parlayan gözler kurak senelerde buruşur, kanalın sarı sularına dikilir, faydası olmayacağını bildiği hâlde bundan medet umar; yağmur yılları da ancak beş senede bir kendini gösterir.

Bu parçadan yola çıkılarak yazarın benimsediği sanat anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Duygu ve hayali her şeyin üstünde tutar.
- B) İç konuşmalar ve diyaloglara sıkça yer verir.
- C) Konuşma dilinden uzak, ağır, sanatlı bir dil kullanır.
- D) Olay akışını keserek arada okura gereksiz bilgiler aktarır.
- E) Memleketçi bir anlayışla Anadolu insanının sıkıntılarını ele alır.

7. Alemdağ'da Var Bir Yılan, karamsarlığın ve yalnızlığın ön planda olduğu bir kitap. Ayrıca eserdeki hikâyeler, diğer öykülerinden farklıdır. O zamana kadar çoğunluğu biyografik izler taşıyan, ancak başkalarına ait hikâyeleri gerçekçi bir üslupla anlatırken Alemdağ'da Var Bir Yılan'da kendi kişiliğini, kendi sorgulamalarını sürrealist bir anlatımla aktarıp kendi benliğini sorguluyor. Alemdağ'da Var Bir Yılan'da yer alan on yedi öykü, sanatçının diğer öykülerine nazaran daha derin, taşıdığı anlamlar açısından daha karmaşık.

Bu parçada sözü edilen yazarımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar B) Sait Faik Abasıyanık
C) Kenan Hulisi Koray D) Sabahattin Ali
E) Memduh Şevket Esendal

8. "Yabancı adamın tek başına gideceği yer değil orası efendi. Dağlarda, ormanlarda yolunu sapıtıverirsin!"

"Yok canım, sora sora bulurum!"

"Kime soracaksın? Beyobası'nı geçtikten sonra insan görmezsin ki!"

Cevap vermedim. Kahveci, fincanı götürdü. Ben: "Acaba Edremit'e dönsem de bizim koca sakallı İsmail Baba'yı beklesem mi?" derken tekrar geldi:

"İşin rast gidiyor efendi!" dedi. "Yüksekoba'ya giden var, sen de yanına katıl!"

Hemen kalktım. Kahvenin önünde, yüzü güneşten yanmış, ince saç örgüleri sırtına dökülmüş, kanarya sarısı üçetekli giymiş bir Yörük kadını vardı. Kahveci:

"Hacer kız, efendi sizin obada Koca İsmail Baba'ya misafir gidecekmiş, götürüver!" dedi.

Kadın yüzüme üstünkörü bir göz attıktan sonra:

"Hadi yürü!" emrini verdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen Yüksekoba'nın özellikleri arasında sayılabilir?

- A) Bir Yörük köyüdür.
B) Deniz kenarındadır.
C) Büyük bir kasabadır.
D) Zeytinliklerle iç içedir.
E) Kazdağ'ının eteklerindedir.

